

medic@

**Bodin, Juste - candidat / Lauverjat,
Thibauld-Etienne - président. - De
abcessu linguae**

1788.

***Paris : Ex-Typis Clousier, Regis
et Regii Chirurgiae Collegii,
Typographi, viâ Sorbonae,
Cote : ms 2346, n°26***

D E
 ABCESSU LINGUÆ,
 DISSERTATIO
 ANATOMICO-CHIRURGICA.

*QUAM, Deo juvante, & præside M. THEOBALDO-STEPHANO
 LAUVERJAT, Artium & Chirurgiæ Magistro, Regiæ Chirurgorum
 Academiæ Parisiensis, nec non Academiæ Universitatique Vilnensis
 Socio, &c. tueri conabitur JUSTUS BODIN Novicastro, Dioecesis
 Rothomagensis, in celeberrimâ Cadomensis Universitate Doctör Medi-
 cus, Dissertationis auctör.*

*Die Martis 30â mensis Decembris, anno R. S. H. 1788, à sesqui-secundâ post
 meridiem ad septiman.*

P A R I S I I S,
 IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.
 PRO ACTU PUBLICO,
 ET MAGISTERII LAUREA.

Êx-Typis CLOUSIER, Regis & Regii Chirurgiæ Collegii, Typographi,
 viâ Sorbonæ.

M. DCC. LXXXVIII.

D I
ABCESSU LINGUAE
DISSERTATIO
ANATOMICO-CHIRURGICA

Quam, Jo. Jacq. de Mead, M.D. Praeside
Litterarum, & Chirurgiae Collegii, Typographi
Joan. de Mead, Praeside, & Jo. de Mead, Praeside,
Typographi, in Collegio Chirurgico, Typographi
Joan. de Mead, Praeside, & Jo. de Mead, Praeside,
Typographi, in Collegio Chirurgico, Typographi

P A R T I S
IN REGIS CHIRURGICORUM SCHOLAE
PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREAE

Prætypis Clouissar, Regis & Regii Chirurgiae Collegii, Typographi,
vii Sæbuar.

M. DCC. LXXXVIII.

DISSERTATIO

ANATOMICO-CHIRURGICA.

De abcessu linguæ.

I.

LAXIORI nexu contextæ partes, facilem humoribus præbent aditum, non mirum igitur, si glandulæ & partes in quibus textus-cellularis fit uberior, stasibus criticis, ac varii generis tumoribus fiunt obnoxia; mirum è contrà, si densam fibrarum aggeriem, raro cellulari textu coadunatam purulenti latices obsident! Sit in exemplum abcessus linguæ de quo dissertaturi. Organi structuram liceat priùs paucis adumbrare.

A

E X A N A T O M I A.

Præcipuum gustus & loquelæ organum, moles est oblonga, lata & crassa in ore sita, quæ lingua nuncupatur. In basim corpus, & apicem, pro more dividitur; basis posteriorem, corpus mediam partem, anteriorem apex occupat. Ab apice ad basim, linea alba deprehenditur, ab Hippocrate, mediana, undè dextrum latus, & sinistrum.

Si quæris connexiones, laryngi, pharyngi, epiglottidi, ossi hyoides, tonsillis, & gencivis lingua connectitur; inferius demùm membranoso ligamento coercetur.

Omnigenis lingua gaudet motibus; equidem si genio-glosses imperas, antrorsùm adducitur, si hyo-glosses retrorsùm fugit, si stilo-glosses, versùs alterutrum latus docilis defertur: horumce musculorum actione simultaneâ, in omnem sensum flectitur. Nec silentio prætermittendum foramen cæcum, pro salivali ductu habitum, quod quidem circà basim, & partem linguæ superiorem occurrit.

Vasis non defraudatur lingua, ejus substantiam irrorantibus à carotidibus arteriæ, venæ à jugularibus; à ramo quintæ conjugationis, & nono pari nervi oriuntur, quibus octavi paris fibræ multiplices consociantur.

Bina glandulæ à situ sub linguales annotandæ sunt, qua-

rum ope , juvanteque utrâque parotidi , & maxillari glandulâ , fit in ore masticationis tempore , saliva proventus uberior.

Sunt & adhuc papillæ nerveæ per superficiem linguæ sparsim disseminate quarum triplex genus. Quædam conicæ , vel pyramidales , aliæ spongiosæ aut fungulosæ , alteræ demum , quasi compressæ , & complanatæ deprehenduntur. Hæc varia , vix in homine , in bovillis linguis satis patent conspicua. Comuni partium lingua involvitur tegumento , quod quidem si pauca phisicos , clinicos edocet plurima.

È prælibatis , usus linguæ annotavimus primarios , masticationi , deglutioni , suctioni quoque inservit lingua , & tanquàm gustus & loquelæ organum habenda est præcipuum (1).

(1) Non desunt observationes quæ testantur homines verba protulisse , etsi linguâ orbarentur. Nostro ævo , plurimas apud mulieres similia observanda viderunt phænomena ! Hinc sanè istud dicterium :

*Non mirum elinguis mulier quod verba loquatur ,
Mirum cum linguâ , quod taceat mulier !*

Vid. Portal , Anatom. Tom. II , pag. 288.

Aurran , Thesîs pro Doctoratu Argentinx , anno 1766.

Attamen talia exempla nostram Thesim minimè averfantur , & semper inconcussa manet nostra propositio. Jam brevior in immensum cresceret pagina , si omnia quæ ad linguæ morbos attinent , penitus evolverem , quàm plurimos eludimus , tanquàm in Thesî à Magistro Lassus , scholarum moderatore perpetuo , Professore regio , dilucidè conscriptos , sub hoc titulo *De morbis linguæ* , anno 1765.

È C H I R U R G I A.

Si quid corpori noxium intùs subreperit, illud natura foràs eliminare conatur : modò per varia colatoria ejicit, modò ad externas aut ignobiliores partes efflagitat. Hinc tumorum ìlias, fede, indole, & exitu insignita.

Omnis tumor humoralis, unum ex insequentibus patitur exitum, vel resolutione absolvitur, vel digesta materies in suppurationem abit, interdùm in scyrrum facessit, ni sphacele, longè pejùs corripatur. Multiplices tumorum eventus vetant præscripti thesèos limites evolvere, de suppurato tantùm dicere fert animus, tanquàm ad propositum spectans.

I V.

Ubi plùs in parte quàm egeruntur, intromittuntur fluidi, vasa turgent, tota compages luxuriat, intumescit. Insuper, febris ardet, calor adaugetur, in molem attolitur tumor, rubro colore perfunditur, æstuat æger, lancinanti dolore premitur, nascitur pus. Stagnantibus attritu solutis, magis ac magis prominet tumor, albescit, prementi obsequitur digito, pus confectum habeto.

Non perperàm igitur ab Hippocrate definitur abcessus, *recessus materie nocive in quemdam locum.* Ad mentem præsto adsit pus reclusum, foràs exulare videtur, nescis quas struit

insidias, fugam time, tutam præstat opem Chirurgia, abscindatur tumor, puris latex exiliet, solvetur morbus.

V.

Ex ipsâmet antropiâ anatomicâ, si modò indulgeas, deducenda est ratio, cur abcessus cunctis partibus quasi proprii, linguæ hùc usquè fuerint ignoti (sit saltem pro ratione silentium auctorum). Equidem fit obviâ priùs cellularis textus extraneis humoribus, propter exilitatem impervius: accedit insuper, linguæ mobilitas insignis, quæ eam à pravâ liquorum scaturigine vindicat. Potest attamen intumescere lingua, quandoquè abscedere; aliùs ne perferueris, in abstrusis involvitur causa, exemplo præstat propositum absolvere.

Mense Novembris anni 1781, Dominus de B * * * Eques Ordinis Sancto-Ludovico dicati, consilium à me petivit ob anguinam, cujus extensa fedes linguam invadebat. Misso è venis sanguine, quantum satis, juvantibus diætâ, & antiphlogisticis, in usum venerunt, hirudines, epispastica, pediluvia, fumigationes, &c. Attamen magis ac magis intumuit lingua, & ut ità dicam cylindrica facta est. Os diductum stabat hians, glutinoso fonte irrigabatur. Loquelâ penitùs abolitâ, necessaria vitæ, innuebat æger. Mox liquidorum deglutitio jam jam difficillima, impossibilis evenit; huic per biduum juscula in œsophagum inferui. Efflagitatus prostrabat æger, mors instabat proxima, cum subitò, die, ab invasione morbi, quintâ decimâ, in apicem corpus linguæ superiùs assurgens, abcessum ominaretur. Tumorem incidit

quamprimùm ; pus exilit laudabile , & paucos intrâ dies , factâ pro more medicatione , tenui victûs ratione , convaluit æger.

Mirum fortasse videri est indagatori anxio , quòd subrepto modo , aut tanquàm parvi momenti , in isto casu recensa fuerit faucium inflammatio ; sed annotare expedit , ægrum de quo agitur , tonsillis , propter anginas multiplices , scyrrosis habitis , jam pluribus ab annis à celeberrimo LECAT fuisse liberatum. Adeòque , si ex istis , quod fas est , istiusmet curationis successus faciliior evenerit , insigniorem hunc patronum , peritissimum artis Magistrum , tot & tantis dotibus commendandum , jure & meritò celebret grata ALUMNI memoria.

F I N I S.